

ضمایر[او]

کروکی اژدها در مکالمه با کرونا بهمن ساکی در تازه‌ترین کتابش، رفتاری رویدادنگارانه با شعر در پیش گرفته از جمله این‌که به کرونا هم پرداخته است

بهمن ساکی را باید شاعری محضا اهواری به حساب آورد؛ این‌که می‌گوییم محضا اهواری، فقط هم به شاعری او مربوط نیست، او در همه سال‌های فعالیتش در شعر، در اهواز زندگی کرده، در همان‌جا درس خوانده و در زبان و ادبیات فارسی دکتر شده، همان‌جا انتشارات راه انداخته، همان‌جا نشریه منتشر کرده‌و از همان‌جا شعرش را در سپهری ملی معرفی کرده است. ساکی با این اوصاف، یکی از نمودهای مهم مرکزیت‌زدایی از فعالیت ادبی است. از آن‌ها که به ما می‌گویند برای زیست فعالانه در ادبیات لازم نیست بر مرکزنشین شدن تمرکز کرد. از آن‌ها که می‌دانند ادبیات صرفا از پایتخت مخابره نمی‌شود و می‌شود ماند و برای جغرافیایی دوراز مرکز زحمت کشید و ارتقایش داد. با این اوصاف، فعالیت او محدود به جنوب نیست، بارها در جوایز و جشنواره‌های مختلف غمو هیأت علمی و دبیر و داور بوده، هر چند لابد برای خودش هم مهم‌تر است شاعر کتاب‌های شعری چون با پریان گریخته از شیشه‌های طغر، شهری در آسمان، انتهای خستگی ماه، آهوان پیر، از حنجره کارون، یک آفتاب این طرف‌ها بوده و البته نویسنده چند کتاب پژوهشی مهم و معتبر درباره شعر فارسی. آقای شاعر، مدتی است تازه‌ترین کتاب شعرش را هم در نشر خوزان منتشر کرده‌ است؛ نشری که پیگیرانه به انتشار شعر امروز می‌پردازد و ساکی خود مدیر آن است. نام کتاب تازه او «مکالمات شبانه» است، اما نرسید. ماجرا آن‌طور که از مکالمه‌های شبانه انتظار می‌رود طولانی و مبتنی بر پرچانگی نیست؛ کتاب ۱۲۳ صفحه‌است در هفت فصل، اما شاید یازدهان نشود که می‌توانید -البته بدون مذاقه‌کردن در آنها- همه شعرها را در کمتر از ربع ساعت بخوانید. همه شعرها یک، دو، سه یا نه‌پایتا چهار خطی هستند. البته خب ما پیشنهاد نمی‌دهیم کزنوتر بگذارید و به سرعت شعرها را بخوانید تا پروسه مطالعه‌تان یک‌ریعه به انتها برسد. دقیق بخوانید و لذت ببرید. به‌ویژه اگر به «شعر حجم» علاقه دارید، این کتاب می‌تواند شما را راضی کند. البته این‌طور فکر نکنید که بهمن ساکی نشسته پشت میزش و نظریه اسپاسمانتالیسم ید... رویایی را مویه‌مواجره کرده است، هرگز! او در شعرهای مکالمات شبانه، فاصله‌اش را با هسته مرکزی این نوع از شعر حفظ کرده. اما به لحاظ بوطیقای شعری، ارتباط‌هایی با شعر حجم برقرار کرده‌ است؛ «وخی واژه بشارت ماضی بود/ کلمه خاطره می‌شد/ وقوس مرداد را می‌انباشت». شاعر در جاهایی هم به‌طور کامل از ذیل بوطیقای شعر حجم بیرون رفته است؛ «تمرکز نداشت باران / می‌خید با چرخش گیسوش»؛ بهمن ساکی، کتاب شعر زیاد منتشر و مرتب هم چاپ کرده است. حالا در اه‌سالگی، تازه‌ترین کتاب شعر او، کتابی رویدادنگارانه است یا آن‌طور که خودش نوشته (یک‌چند شعر کرونولوژیک» است. او در محاسبه‌ای زمانی، از مرداد تا اسفندسال گذشته را روی نوار زمان، از شعرهایش بررسی کرده و از قضا در اسفند به شیوع ویروس کرونا هم پرداخته است. منظور که داغ داغ است؛ بخوانیدش.

تصویری از افتتاحیه

شانزدهمین جشنواره

بین‌المللی فیلم

مقاومت

عکس:

آنا

وضع شیوع کرونا آفت‌زد و خیم است که دیگر را هیچ مهدی هم نمی‌شود فعالیت‌های هنری را در پیش ن‌گذاشت

سال‌های گذشته و با شرایط فیزیکی و حضوری درنهایت می‌توانستیم ۲۵۰ هنرجو را ثبت‌نام کنیم. مدیرعامل انجمن سینمای جوانان ایران ادامه داد: به‌نظم به دلیل این‌که سینما در موضع انفعالی نباشد و بتواند فعالیت‌هایش را ادامه دهد و چراغ خود را روشن نگه‌دارد، برگزاری این رویدادها خوب است، اما درصورت امکان اگر بشود این رویدادها را به‌صورت تلفیقی برگزار کرد، خیلی بهتر خواهد بود. همین جشنواره فیلم‌کوتاه تهران فقط بخش آنلاین خود را برگزار کرد و وقتی شرایط فراهم نبود و سینماها باز نبودند و تامین امنیت آثار در پلتفرم‌ها هم قابل‌تضمین نبود، شورای سیاستگذاری جشنواره با شجاعت و صراحت اعلام کرد، برگزاری بخش فیزیکی این رویداد را تا هروقت که شرایط بهبود یابد به تعویق می‌اندازیم. درمجموع به‌نظم نفس برگزاری جشنواره‌ها اتفاق خوبی است و از خمودگی و فترتی که الان بر فضای سینما حاکم شده، کم می‌کند. ضمن این‌که برگزاری این جشنواره برای فیلم‌کوتاه خیلی حیاتی است، چون جای چندانی برای عرضه در پرده سینما و وی‌اودی‌ها ندارد و تنها محل عرضه آن همین جشنواره‌است؛ بنابراین باید از این‌فضا استفاده کرد. اما در شرایطی که معقول باشد. این مدیر سینمایی درخصوص بخش آنلاین فیلم‌های جشنواره فیلم‌کوتاه هم گفت: با پیگیری‌هایی که کردیم به این نتیجه رسیدیم که ظاهرا نمی‌شود کاری کرد و تضمینی برای عرضه این آثار در جشنواره وجود ندارد و عمده صاحبان آثار هم انتظار داشتند ما جشنواره را به‌شکل حضوری برگزار کنیم. الان هم باتوجه به تعطیلی سینماها و رشد فزاینده ویروس کرونا، امکان برگزاری آن نیست؛ لذا آن را به تعویق انداختیم. بدترین شرایط این‌است که ما بخش فیزیکی جشنواره را برگزار نمی‌کنیم و فقط فیلم‌ها را برای دوری ارسال می‌کنیم و نتایج دوری را اعلام خواهیم کرد. ولی اگر شرایط تا پایان امسال بهبود پیدا کرد، به نحوی که حتی بتوانیم فقط میزبان صاحبان آثار باشیم و حتی کمتر از ۵۰ درصد ظرفیت مجاز سینماها فیلم‌ها را برای صاحبان آثار بخش کنیم، این کار را خواهیم کرد.

ضرورتی در جهت اهداف انقلاب

سیدمهدی عظیمی میرآبادی، دبیر شانزدهمین جشنواره فیلم مقاومت هم در گفت‌وگوی اخیر و مفصلی که با جام‌جم داشت، درباره جایگاه و اهمیت جشنواره فیلم‌مقاومت گفت: جشنواره بین‌المللی فیلم مقاومت یک جشنواره موضوعی است و خط‌مشی آن منطبق با اهداف و آرمان‌های جمهوری اسلامی و تأثیرات عمیق راهبردی در عرصه منطقه‌ای و جهانی است. از این نظر جشنواره فیلم‌مقاومت یکی از جدی‌ترین جشنواره‌های کشور است و طیف‌های مختلفی را دربرمی‌گیرد از هنرمندان تا مسؤولان و مردم. شکل‌گیری، طراحی و ادامه فعالیت این جشنواره هم برهمین اساس است. شاید اگر برخی جشنواره‌ها برگزار نشود، مشکل و خلا چندانی هم پیش نیاید، اما برگزاری جشنواره فیلم مقاومت یکی از یابدها و ضرورت‌است که برگزاری آن در جهت اهداف انقلاب اسلامی است.

آواز باد مستند شد

فیلم مستند «آواز باد» به کارگردانی سودابه بیضایی و با تدوین بهمن کیارستمی آماده نمایش شد. این مستند طاهر یاروییسی، یکی از مقام‌نوازان تنبور در شهر گهواره استان کرمانشاه است که در لایه‌های زیرین مواجهه انسان مدرن امروز را با خلاهای عاطفی و روحی‌اش واکاوری می‌کند. بیضایی پیش از این با ساخت مستند «مثل اسمم پگاه»، تندیس بهترین فیلم جشن مستقل مستند خانه سینما را از آن خود کرده بود. / جام‌جم‌دیلی

طرح کتاب «هزارتو» برای نوجوانان

یک حرکت استارت‌آپی برای حمایت از تولیدات ادبی و هنری نوجوانان آغاز شده که «هزارتو» نام دارد و اتحادیه انجمن‌های

اسلامی دانش‌آموزان و خانواده عقیق طرح و مجری آن هستند. طبق فراخوان هزار تو، نویسندگان جوان تا

۳۰ آذرماه طرح و ایده خود را در قالب ۳۰۰۰ کلمه و با فرمت پی‌دی‌اف به دبیرخانه فراخوان «هزارتو» به نشانی hezartoo.ayandehsazan.ir ارسال کنند و از حمایت انتشار آثارشان بهره‌مند شوند. / ایسنا

مای کرونازده

برهای ۴ جشنواره مهم سینمایی به سوال جام جم پاسخ داده‌اند

ایستاد، چه در مجموعه‌های اقتصادی چه در فرهنگ. در راستای درخواست فعالان هنری درخصوص ریخت‌وپاش‌ها، تحقیق و تفحص از جشنواره‌های برگزار شده توسط وزارت ارشاد همچون جشنواره فجر، جشنواره فیلم کودک‌ونوجوان و... کلید خورد. «این محورها گرچه دغدغه‌هایی چون سلامت اقتصادی جامعه را در خود دارد و به فرض به شکل نهفته‌ای هم ناظر به بحث سلامت مردم و دست‌اندرکاران این رویداد‌هاست، تک‌بعدی و یکسویه نیست و باید جنبه‌های مختلف آن را به‌شکل کارشناسانه سنجید و بررسی کرد. ضمن احترام به این سطح از دغدغه‌مندی مجلس که می‌تواند و باید به همه ابهامات و سوالات این چنینی به نفع مردم و جامعه ورود کند، ما هم ضمن بررسی موارد موافق این مطالبه در گفت‌وگو با دبیران چند جشنواره سینمایی از ضرورت برگزاری این رویدادها در این شرایط کرونایی پرسیده‌ایم.

شفاف‌سازی سازمان سینمایی، باید هزینه‌ها کنترل شود.

این نگاه دغدغه‌مند که باید هزینه‌ها را کاهش داد و صرفه‌جویی‌های معین داشت، بسیار حرکت خوبی است اما این‌که صورت مساله پاک شود و ما چیزی به‌عنوان جشنواره در فرآیند تولید، عرضه و نمایش نداشته باشیم، کاری کاملا غیرکارشناسی است و من خیلی مصرانه به‌عنوان دبیر جشنواره سینماحقیقت و مدیر مرکز گسترش سینمای مستند و تجربی که درگیر تولید و عرضه فیلم هستم، وجود جشنواره‌هایی چون فیلم مستند و فیلم کوتاه و انیمیشن را برای حرکت روبه‌رشد این سینما لازم می‌دانم تا ارتباط این چرخه قطع نشود. امیدوارم با دغدغه کاهش هزینه‌ها و مراقبت از هزینه‌ها، اصل حرکت را محدود نکنیم تا به امید خدا این پرچم امید و نشاط بایق بماند.

ایجاد شور و نشاط

علیرضا تابش، مدیرعامل بنیاد سینمایی فارابی درباره ضرورت برگزاری جشنواره‌ها در شرایط کرونایی به جام‌جم گفت: برپایی جشنواره‌های سینمایی از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی و آغاز به‌کار

سینمای نوین ایران به یمن این واقعه بزرگ قرن که در آخرین سال آن قرار داریم، هدایتگر هنرمندان و مخاطبان این سینما بوده است. دبیر سی‌وسومین جشنواره بین‌المللی فیلم‌های کودکان و نوجوانان ادامه داد: تجربه نشان داده که نفس برگزاری جشنواره‌ها از جمله جشنواره فیلم‌های کودکان و نوجوانان و فراهم‌کردن بستری برای دیده‌شدن منجر به ایجاد شورونشاط میان سینماگران این حوزه و ترغیب ایشان به فعالیت در این گونه سینمایی‌که اتفاقا ورود و حضور در آن متأسفانه با اقبال کمتری روبه‌رو است، شده است.

این مدیر سینمایی گفت: وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و سازمان سینمایی، خود، دغدغه شفاف‌سازی هزینه‌ها را داشته و بنیاد سینمایی فارابی هم از سه سال گذشته،

و برگزیدگان ترویج کتابخوانی در شهرها و روستاها برگزیده کتابخوانی هستند و دارای دبیرخانه هستند و هر سال در زمینه سیاستگذاری فعالیت‌های ترویج کتابخوانی و همچنین نحوه فعالیت‌های اجرایی آن تصمیم‌گیری می‌کنند. علاوه بر آنها از سه سال پیش هم تشکل مردمی، مسؤولیت برگزاری جشنواره تقدیر از مروجان کتابخوانی را به‌عهده دارد. با این توصیف‌ها و همچنین نظر به استمرار فعالیت‌های ترویج کتابخوانی در بیش از هزاران شهر و روستای ایران در هفت سال و پیوستن قریب به نیم میلیون کودک و نوجوان در باشگاه‌های کتابخوانی به فعالیت‌های ترویج کتابخوانی و همچنین فعالیت داوطلبانه قریب ۲۰ هزار تسهیل‌گر جام باشگاه‌های کتابخوانی و... ما را امیدوار می‌کند که فعالیت‌های چهارگانه ترویج کتابخوانی بتواند بدون دخالت و حمایت‌های مستقیم و آشکار کارگزاران فرهنگی به فعالیت‌هایش ادامه بدهد.

ارزایی‌شما از فعالیت‌های چهارگانه ترویج کتابخوانی چیست؟

در ارزیابی فعالیت‌های ترویج کتابخوانی از منظر‌های مختلف کمی و کیفی می‌توان به آنها نگاه کرد. از منظر کمی باید گفت طی هفت سال گذشته در رویدادهای چهارگانه ترویج

پیشگام شفاف‌سازی‌های دولت در این زمینه بوده است. ما همواره از ارزیابی و تحلیل متخصصان و اهل فن استقبال کرده‌ایم و آنها همواره طی این سال‌ها به دقت، شیوه و هزینه‌های برپایی رویدادهای سینمایی را نقد و بررسی کرده‌اند و چه خوب‌است که جشنواره‌های هنری وزارت ارشاد با سایر رویدادهای مشابه در نهادهای دیگر را نیز مقایسه کنند تا متوجه شوند باتوجه به همه دشواری‌ها در این سال سخت، چه تعداد نیروی انسانی فعالیت کرده‌اند و چقدر اعتبار و با مشارکت چه مراکز و نهادهایی برای برپایی یک جشنواره بین‌المللی هزینه شده است.

جشنواره‌ها نباید حیات خلوت بعضی‌ها باشد

حجت الاسلام محمد تقی نقد علی، نماینده مردم خمینی شهر در مجلس شورای اسلامی در واکنش به توییت خود مبنی بر جلوگیری از فساد حتی در حوزه فرهنگ و تحقیق و تفحص از جشنواره‌ها گفت: تحقیق و تفحص به معنای بررسی و کنکاش است. در این سال‌ها بودجه‌هایی برای جشنواره‌های مختلف در نظر گرفته شده است که براساس رسالت معین کار خود را پیش ببرند. فعالان عرصه هنر در خصوص برخی کاستی‌ها در این جشنواره‌ها گویا به داشتند. وی افزود: بررسی کیفیت فیلم، انتخاب داورها، کیفیت انتخاب آثار، ورود به جشنواره، ورود کلیشه‌ای، صورت‌های مالی و قراردادها، انتخاب مسؤولان دبیرخانه‌ها و کادر اجرایی مهم‌ترین عناوینی هستند که ما به عنوان یک مطالبه‌از جایگاه مجلس از وزارت ارشاد طلب کرده‌ایم و این مطالبه نیز در راستای درخواست فعالان هنری در خصوص ریخت و پاش‌ها، تحقیق و تفحص از جشنواره‌های برگزار شده توسط وزارت ارشاد همچون جشنواره فجر، جشنواره فیلم کودک و نوجوان بوده است.

نماینده مردم خمینی شهر در مجلس شورای اسلامی تصریح کرد: برخی اصحاب فرهنگ و رسانه برگزاری این جشنواره‌ها را انحصاری و همانند حلقه بسته برای افراد شناخته شده و نیز سرمایه‌گذاران و حیات خلوت عده‌ای هنرمند برای مقاصد خود می‌دانند در حالی که ما معتقد هستیم این جشنواره‌ها باید برای همه هنرمندان یکسان و اثرگذار باشد.

وی در پاسخ به این‌که راهکار شما بعد از این تحقیق و تفحص چیست، گفت: ما ابتدا درخواست اصلاح رویه جشنواره‌ای را داریم سپس اگر بعد از بررسی تحقیق و تفحص از وزارت ارشاد به نتیجه‌تخلف برسیم با افراد خاطی برخورد می‌کنیم.

کتابخوانی، ۲۲ هزار باشگاه کتابخوانی کودک و نوجوان تشکیل شده‌است که ۳۵۰ هزار کودک و نوجوان عضو این باشگاه‌ها هستند. همچنین شاهد مشارکت ۶۵۰۰ روستا،

۲۰۰ شهر، ۴۰۰۰ نفر و گروه مروج کتابخوانی در رویدادهای یادشده بودیم و مجموعا بیش از ۳۰۰۰ طرح و ایده ترویج کتابخوانی با همکاری گسترده مردمی در سراسر کشور اجرا شده‌است. همچنین مشارکت داوطلبانه ۱۰ هزار تسهیل‌گر و مربی

باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان یکی دیگر از مایه‌های دلگرمی ما

در فعالیت‌های ترویج کتابخوانی است. وجهی دیگر از ارزیابی هم

ناظر بازخورد و منظر مردم و گروه‌های مردمی درگیر موضوع

هستند. براساس پژوهش انجام شده درباره تأثیرهای

فرهنگی و اجتماعی رویدادهای ترویج کتابخوانی این

موضوع بررسی شد که تا چه اندازه رویدادهای کتابخوانی

در احیا و بهره‌گیری از ظرفیت‌های بومی، محلی برای

ترویج برنامه‌های کتابخوانی بوده است؟! دیدیم که

جلب مشارکت‌های مردمی و نهادسازی ترویج کتابخوانی با همکاری تشکل‌های مردم‌نهاد می‌توان به نقش پررنگ بانوان در مناطق مختلف شهری و روستایی در فعالیت‌های ترویج کتابخوانی اشاره کرد. همچنین در کنار باشگاه‌های کتابخوانی کودک و نوجوان به گروه‌های سنی و جمعیتی دیگر در حوزه کتابخوانی توجه شد و باشگاه‌های کتابخوانی سالمندان و همچنین باشگاه‌های کتابخوانی زندانیان ایجاد شد. تنوع سنی، جغرافیایی، قومی، فرهنگی و زبانی در برنامه‌های چهارگانه ترویج کتابخوانی نشان از آن دارد که می‌توان حول محور کتاب و فرهنگ با حفظ تمام تنوع و تلون ایران بزرگ و جوان و زیبا گرد هم آمد. بسط و گسترش برابری فرهنگی و تلاش برای رفع تبعیض فرهنگی نیز از دیگر تأثیر فعالیت‌های ترویج کتابخوانی است؛ در سایه فعالیت‌های روستاها و عشایر دوستدار کتاب، ما شاهد کاهش محرومیت‌های فرهنگی در مناطق روستایی محروم و کم‌برخوردار هستیم و از آن جمله می‌توان به اهدای یارانه کتاب به مناطق کمتربرخوردار، توزیع کتاب و نیز ایجاد کتابخانه عمومی در مناطق روستایی، رونق اقتصادی بهتر کتابفروشی‌های شهرستان‌ها و... اشاره کرد.

۶۰ درصد مشارکت‌کنندگان در پژوهش استفاده از ظرفیت‌های بومی و محلی برای ترویج کتابخوانی را زیاد دانستند. منظور از توجه به ظرفیت‌های بومی در ترویج کتابخوانی توجه به آداب و سنن، بازی‌ها و ویژگی محلی در هر روستا و منطقه است که می‌تواند به تقویت و گسترش برنامه‌های ترویج کتابخوانی کمک کند. توجه به متغیر خلاقیت و نوآوری در ترویج برنامه‌های کتابخوانی نیز مورد پرسش و بررسی قرار گرفته است و ۵۷ درصد معتقدند در پیشبرد برنامه‌های ترویج کتابخوانی از شیوه‌ها و ایده‌های خلاقانه و جذاب و متناسب با علایق کودکان و نوجوان‌ها بهره گرفته شده‌است.

نقش‌های پررنگ و تأثیرگذار رویدادهای ترویج

کتابخوانی را چه می‌دانید؟

از وجوه تأثیر فعالیت‌های یادشده علاوه بر

